WIKIPEDIA

Lengoa lombarda

El **Łonbardo** (nomi locai *lombard*, *lumbard*, *lumbaart*) l'è na łengoa gal-italega parlada soratut inte ła Łonbardia, inte'l Canton Tisin, inte i Grixoni e inte ła rasion oriental del Piemonte da calche 7 miłioni de àneme.

Łonbardo	
Nome locaƚe	Lengua lumbarda
Parlà in	Itałia , Svìzera
Parlanti	
Totaƚe	7 milioni sirca
Clasifega	*mia tra łe prime 100*
Altre informasion	
Fameja	
Fiƚojenexi	Indoeuropee Itałiche Romanxe Italo-oẑidentali oẑidentali Gal-iberike Galromanxe gal-italeghe ***Łonbardo***
Statuto ofiçiaƚe	
Lengua ofiçiaƚe in	no riconosesta da nesun paexe
Codaxi de clasifegasion	
ISO 639-1	-
ISO 639-2	roa
ISO 639-3	lmo (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=lmo) (EN)
Glottolog	lomb1257 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/lomb1257) (EN)

Deciarasion Universaƚe dei Deriti de l'Omo, art. 1

Tücc i vèss üman a i nàssen libér e cumpàgn en dignità e driss. Lùur i hinn dutáa dë resün e cunscénza e duarìen agì l'ünn vèrss l'àlter 'n'ünn spirit dë fradelanssa.

Ìndaxe

Difuxion

El primo scrito łonbardo cognosuo el xe el *Sermon divin* del 1264. L'autor el xe Pietro da Barsegapè. Ła Łéngoa łonbarda xe destinguibiłe in sotogrupi łengoisteghi che i xe intełejibiłi fra de łuri.

Varianse

Łe do varianse prinsipałi łe xe cueła oriental, ciamada anca *transabduana* o *orobica*, e cueła osidental, ciamada anca *cisabduana* o *insubre*, ste do varianse łe ga soratut difarense fonołoxiche bastansa marcae, diritura łe podaria esar ciapae cofà do łengoe separae. Łe difarense inportanti łe rivarda soratut łe létare /v/ e /s/ che inte ła variansa oriental łe deventa aspirae (ła /v/ pol esar anca ełiminada del tut), par exenpio ła parołа osidental *cavall* a oriente ła deventa *cahall o anca caàl*, ła parołа *sura* ła deventa *hura*. N'antra difarensa xe ła pronunsia de łe ploxive ała fin dełe parołe come *lett e fredd* che a oriente łe vien pronunsiae *leč* e *freǧ*.

Łonbardo osidental

Łe varianse diałetai del łonbardo osidental o insubre łe xe tradisionalmente: Miłanexe, Łomelin, Vigevanasco, Bustoco, Legnanexe , San Giorgexe (parlà intel comun de San Giorgio su Legnano), Briansol, Monzexe, Trezzexe, Laghée (parlà inteła parte setentional del Łago de Como), Lecchexe, Comasco, Valasinexe, Canzexe, Saronexe, Tisinexe (parlà intel Canton Tisin), Ossolan, Valtełinexe, Varesot, Verbanexe, Lodixan, Novarexe, Tortonexe.

Łonbardo oriental e alpin-oriental

Łonbardo oriental: Bergamasco, Cremasco, Sorexinexe, Alto Mantovan, Bressan, Trentin Osidental. **Łonbardo alpin-oriental**: Bormin, Livignasco, Alto Camuno

Łonbardo Meridional

I diałeti parlai inte ła bassa Łonbardia i ga alcune influense emiliane: Cremonexe, Basso Mantovan e Casalasco-Viadanexe.

Ixołe lenguisteghe łonbarde

Ghe xe de łe ixołe lenguisteghe lonbardofone: Inte ła Sicilia ghe xe dei diałeti del łonbardo che i risałe al Medioevo, i vien ciamai Diałeti Gal-Itałisi de Sicilia, i ga influssi diałetai del sicilian.

Inte'l Lasio xe parlà on diałeto łonbardo da ła Comunità Valtellinexe de Roma.

Riconossimenti Ofiçiai

El Łonbardo el podaria esar retegnua lengoa rejonal minoritaria ai sensi deła Carta Europea par łe lengoe rejonai e minoritarie che al' art. 1 el dixe che per *łengoe rejonai o minoritarie se intende łe lengoe... che no łe xe diałeti deła lengoa ofiçial dെło stado*. Tutociò

el Stado Itałian no 'l reconosse el łonbardo cofà lengoa rejonal. No ghe xe recognossimenti ofiçiai gnanca da ła Svisera, ndoe però el vien studià dal Centro di dialettologia e etnografia de Belanzana.

Controło de autorità	GND (DE) 4168136-8 (https://d-nb.info/gnd/4168136-8)

- Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/?uselang=en) el detien imàjini o altri file so **Lengoa lombarda (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Lombard_language?uselang=vec)**
